

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **B. S.**, rod. A., r. č. X., trvale bytom A., Ž. - B., zastúpenej advokátom JUDr. J. P., R., D. K., proti žalovanému **Ing. L. P.**, správcovi konkurznej podstaty úpadcu: J. S., E., Ž., so sídlom Č., B., zastúpenému F. & P., s. r. o., M., L. M., o zaplataenie 99 581,76 eur (3 000 000 Sk), vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 45Cbi 87/2003, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2010, č. k. 1Obo 71/2010-316, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného sa **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi na účet zástupcu 599,74 eur náhrady trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 1. decembra 2006, č. k. 45Cbi 87/03-205 zastavil konanie v časti o zaplataenie 500 000 Sk poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 O. s. p. a na skutočnosť, že žalobca vzal v tejto časti žalobu späť. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 500 000 Sk istiny so 17,6 % úrokom z omeškania od 7. novembra 2001 až do zaplataenia a 181 552 Sk náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že vo veci rozhodol potom, ako mu odvolací súd zrušil prvší rozsudok a v zmysle vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu odôvodnil rozhodnutie ustanovením § 19 ods. 1, 2 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení noviel (ďalej len ZKV), ustanoveniami § 148a ods. 2, § 149 ods. 4 Občianskeho

zákonníka, ako aj vykonaným dokazovaním. Zistil, že uzatvorením manželstva medzi žalobkyňou a J. S. 31. januára 1976 vzniklo im bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len BSM). Žalobkyňa a J. S. nadobudli v roku 1992 v malej privatizácii do BSM nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľnosti Okresného úradu, odboru katastra v Ž., zapísanej na LV č. X., ako pozemok KN parc. č. X.-zastavaná plocha o výmere 577 m² a stavba súp. č. X.- predajňa, nachádzajúca sa na KN parc. č. X. v katastrálnom území Ž.. Rozsudkom Okresného súdu Ž. z 21. decembra 1995, č. k. 18C 1048/1995-8, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. januára 1996 bolo na návrh žalobkyne zrušené BSM žalobkyne a J. S. za trvania manželstva v zmysle § 18a ods. 2 Občianskeho zákonníka. V súlade so zákonnou nevyvrátiteľnou domnienkou ustanovenou § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka sa 30. januára 1999 stali žalobkyňa a J. S. podielovými spoluvlastníkmi vyššie uvedených nehnuteľností, každý v podiele 1/2-ce z celku. Uznesením Krajského súdu v Banskej bystrici zo 6. augusta 1998, sp. zn. 51-24K 59/97 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu J. S., E., Ž.. Žalovaný ako správca konkurznej podstaty úpadcu J. S. zaradil predmetné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty úpadcu a požiadal súd o udelenie súhlasu s ich predajom mimo dražby. Predajom spoluvlastníckeho podielu žalobkyne v 1/2-ci, na týchto nehnuteľnostiach získal správca konkurznej podstaty čiastku 2 500 000 Sk. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v zápisnici o dražbe č. 3 z 13. marca 1992 je síce ako vydražiteľ uvedený Z. PJ č. X. potraviny S. Mäso – údeniny, Ž.-V., J. S., ale v čase vydraženia nehnuteľností bola žalobkyňa manželkou J. S., a preto uvedené nehnuteľnosti patrili do BSM. Po vyporiadaní BSM 30. januára 1999 sa stali manželia podielovými spoluvlastníkmi citovaných nehnuteľností, každý v podiele 1/2-ce z celku. Súd uzavrel, že žalobkyňi vznikol nárok na vylúčenie veci z konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 1, 2 ZKV. Vyhodnotil preto ako opodstatnený nárok na vydanie finančného obnosu vo výške 1/2-ce, t. j. v sume 2 500 000 Sk žalovaným, pretože zo strany žalovaného, ako správcu konkurznej podstaty už došlo k odpredaju nehnuteľností za kúpnu cenu 5 000 000 Sk.

O odvolaní žalovaného, ktoré podal proti uvedenému rozsudku vo vyhovujúcej časti, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 6. októbra 2010., č. k. 1Obo 71/2010-316 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1 181,70 eur náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zrušenie BSM medzi žalobkyňou a úpadcom bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu v Ž. z 21. decembra 1995, č. k. 18C1048/1995-

8, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. januára 1996. Zrušenie BSM bolo zdôvodnené podnikaním manžela (t.č. úpadcu). Žaloba ako aj napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z toho, že sporná nehnuteľnosť, ktorú správca konkurznej podstaty predal, patrila do bezpodielového vlastníctva žalobkyne a úpadcu, lebo v čase jej vydraženia boli manželmi. S týmto názorom sa stotožnil aj dovolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení, v ktorom vyslovil právny názor, ktorý je pre odvolací súd záväzný, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný dovolanie. Žiada napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. a na skutočnosť, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Okrem toho tvrdí, že konanie bolo postihnutou inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

V dovolaní uviedol, že dovolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení z 24. februára 2010 a následne aj odvolací súd v napadnutom rozsudku zo 6. októbra 2010 sa výslovne zaoberali len tým, či sporné nehnuteľnosti patrili do BSM alebo nie a ustálili, že tieto nehnuteľnosti do BSM patrili. Podľa názoru dovolateľa takýmto postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatie možnosti konať pred súdom vidí v tom, že dovolací súd a ani odvolací súd sa absolútne nezaoberali ďalšou námietkou žalovaného, ktoré uviedol vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Napadnutý rozsudok je preto podľa jeho názoru nepreskúmateľný, lebo súdy sa mali zaoberať celou jeho obranou a nielen nevýznamnou časťou. Podľa žalovaného bez ohľadu na to, či nehnuteľnosti patrili do BSM, alebo nepatrili, nárok žalobkyne je nedôvodný. Uviedol, že vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu s účinnosťou od 6. augusta 1998, sa stali predmetné nehnuteľnosti súčasťou konkurznej podstaty. Ide nepochybne o majetok, ktorý patril dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu na jeho majetok. Poukazom na ustanovenie § 6 ods.2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV) žalovaný oprávnene zahrnul do konkurznej podstaty celé nehnuteľnosti a to bez ohľadu na to, či podliehali režimu BSM alebo nie. Následne so súhlasom súdu nehnuteľnosti speňažil a tento výťažok zo speňaženia majetku slúži na uspokojenie veriteľov. Ak by si žalobkyňa do speňaženia nehnuteľností riadne a včas uplatnila svoj nárok, na základe právoplatného rozsudku, by sa vec vrátila in natura. Ďalej uviedol, že predmetné nehnuteľnosti boli zaťažené záložným právom na základe zmluvy

o zriadení záložného práva č. X., uzavretej so S., a. s., B. 14. apríla 1992, ako je zrejmé aj z LV č. X. pre kat. úz. Ž. S. si v konkurznom konaní uplatnila právo na oddelené uspokojenie na celé prevádzané nehnuteľnosti, jej pohľadávka bola zistená v celom rozsahu s právom na oddelenú uspokojenie. Záložné právo je vecným právom, ktoré prechádza s vlastníctvom veci na jej nadobúdateľa, preto, ak by aj uplynutím 3 rokov od zániku BSM žalobkyne a úpadcu sa žalobkyňa a úpadca stali podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, nepochybne by sa aj žalobkyňa stala podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností zaťažených záložným právom. Konkurzné konanie je určitým spôsobom výkonom záložného práva, v rámci ktorého sa oddelení veritelia uspokojujú spôsobom uvedeným v § 28 ZKV. Ak by na základe napadnutého rozsudku žalovanému vznikla povinnosť vydať žalobkyni uplatnené peňažné prostriedky, nepochybne by išlo o obchádzanie záložného práva a ZKV.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že prípustnosť dovolania nie je daná podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a dovolanie nie je prípustné. V posudzovanom prípade žalovaný nebol nijakým spôsobom vylúčený z realizácie jeho procesných práv a jeho tvrdenia uvedené v dovolaní, nie sú podložené. Ďalej uviedol, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré správca konkurznej podstaty predal, patrili do BSM. Nakoľko BSM zaniklo právoplatným rozhodnutím súdu 30. januára 1996 a medzi manželmi nedošlo k jeho vyporiadaniu, platí nevyvrátiteľná právna domnienka v zmysle § 149 Obč. zák., na základe ktorej sa žalobkyňa dňom 30. januára 1996 stala spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností v podiele ½. Keďže pred podaním vylučovacej žaloby došlo k speňaženiu vecí správcom konkurznej podstaty, žalobkyňa má právo na náhradný nárok a to na sumu rovnajúcu sa odplaty získanej speňažením jej podielu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený

rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 O. s. p.

Žalovaný napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, vzhľadom na citované ustanovenie, prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nie je daná.

Podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p. dovolací súd prihliada na procesné vady taxatívne vymenované v ust. § 237 O. s. p. O vadu podľa § 237 O. s. p. ide ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) ak rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že sa súd dôsledne nevysporiadal s otázkou relevantnosti jeho tvrdení, obsiahnutých v odvolaní.

Pre prípad, že dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy, dovolací súd uvádza, že dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach. Pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O. s. p.). Pri hodnotení dôkazov ide o činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi dôkazmi v tom, ako a s akým výsledkom z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotil. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

Rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotené, môže byť prípadne z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a preto dovolaciemu súdu neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov.

Žalovaný tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), zároveň je zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdov nižších stupňov žalovanému nebolo odňaté právo konať pred súdom.

Dovolací sú nezistil, že by konanie súdu prvého stupňa a odvolacieho bolo postihnuté procesnou vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorú poukazuje žalovaný v dovolaní a ani inými závažnými vadami v zmysle ustanovenia § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ O. s. p., preto dovolanie žalovaného pre jeho neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.) za právne zastúpenie a to vyjadrenie k dovolaniu v sume 592,53 eur a režijný paušál v sume 7,21 eur, spolu 599,74 eur.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.